

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA NIELETNICH W POLSCE

PAMIĘTAJ, ŻE NIELETNI ODPOWIADAJĄ SAMI ZA SWOJE CZYNY BĘDĄCE CZYNAMI ZABRONIONYMI PRZEZ POLSKIE PRAWO. CZYNIE NIE ZŁA NIE POZOSTANIE BEZ REAKCJI POLICJI I INNYCH INSTYTUCJI.

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich reguluje postępowanie wobec osób naruszających prawo. Według niej dotyczy to osób pomiędzy 13 – 17 rokiem życia, które ponoszą odpowiedzialność prawną za popełnione czyny zabronione. Po skończeniu lat 17 odpowiadasz jak osoba dorosła. Wyjątkiem jest ukończenie przez nieletniego 15 lat i popełnienie jednego z przestępstw z kategorii zbrodni (min. zabójstwa człowieka). Czynem zabronionym przez tą *Ustawę* będzie zachowanie określone w *Kodeksie Karnym*, tj. jako przestępstwo/ lub *Kodeksie Wykroczeń* tj. jako jedno z 12 wykroczeń/.

Za zachowania, które określane są jako objawy **demoralizacji** w Polsce nieletni odpowiadają do 18 roku życia.

Przykładami demoralizacji są min.:

- używanie wulgarnego słownictwa;
- wandalizm (np. umyślne niszczenie cudzego mienia, zwłaszcza publicznego);
- nieposłuszeństwo wobec rodziców, opiekunów;
- przedwczesne podejmowanie życia seksualnego i czerpanie z tego korzyści;
- stosowanie agresji, przemocy;
- palenie papierosów i używanie wyrobów tytoniowych, spożywanie alkoholu;
- uprawianie żebractwa;
- zażywanie narkotyków w tym nowych substancji psychoaktywnych – „dopalaczy”.
- udział w grupie przestępczej, destrukcyjnych subkulturach;
- inne formy zachowań naruszających przyjęte w Polsce normy społeczne i prawne.

Jeśli nieletni dopuści się popełnienia czynów zabronionych przez prawo, to policjanci **mają obowiązek podjąć zdecydowane działania**, mogą między innymi nieletniego:

- zatrzymać (może to zrobić również Straż Graniczna);
- przesłuchać w charakterze sprawcy czynu karalnego;
- fotografować;
- pobrać odciski palców;
- poddać badaniu alkomatem, narkotestem;
- umieścić w Policynnej Izbie Dziecka;
- na polecenie Sądu Rodzinnego umieścić w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, Schronisku dla Nieletnich lub Zakładzie Poprawczym.

JESTEŚ OK., KIEDY PRZESTRZEGASZ PRAWA.

PAMIĘTAJ!

Jeśli ktoś namawia Cię do popełnienia przestępstwa, czy wykroczenia **wyraż zdecydowanie swój sprzeciw**. Stanowczo przeciwstaw się przemocy, krzywdzeniu innych, odrzucaniu, wyśmiewaniu, zastraszaniu przez osoby z otoczenia, poinformuj o tym rodzica lub inną zaufaną osobę dorosłą. Przemoc nie kończy się sama. Pierwszym krokiem do jej przerwania jest przełamanie izolacji i zmowy milczenia. Szukaj wsparcia i pomocy, jeśli będziesz w zagrożeniu, pomagaj innym w niebezpiecznych dla nich sytuacjach.

DBAJ O BEZPIECZEŃSTWO SWOJE I INNYCH.

Wybrane, najczęstsze zachowania nieletnich będące czynami karalnymi:

Wykroczenia:

- posiadanie w miejscu publicznym noża, maczety lub innych podobnie niebezpiecznych przedmiotów;
- zakłócanie porządku publicznego w tym spoczynku nocnego np. krzykiem, hałasem, albo wywołaniem zgorszenia innych ludzi;
- niszczenie i uszkodzenie znaków umieszczonych przez organ państwowy;
- uszkodzenie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu;
- rzucanie kamieniami lub innymi przedmiotami w pojazd będący w ruchu;
- samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych);
- prowadzenie pojazdów przez osobę będącą po użyciu alkoholu;
- kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości poniżej 500 zł, a także paserstwo mienia o wartości poniżej 500 zł;
- niszczenie lub uszkodzenie mienia, jeśli szkoda nie przekracza 500 zł.;
- utrudnianie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego.

Przestępstwa:

- udział w bójce lub pobiciu;
- doprowadzenie małoletniego poniżej lat 15 do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej;
- znęcanie się przez min. zadawanie bólu, dolegliwych cierpień moralnych;
- kradzież cudzej rzeczy również z włamaniem;
- rozbój – to kradzież cudzej rzeczy ruchomej przy zastosowaniu przemocy, groźby wobec tejże osoby;
- kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze;
- przywłaszczenie cudzego mienia ruchomego i używanie go jak własnego;
- oszustwo;
- naruszenie nietykalności cielesnej drugiej osoby;
- zniesławienie – to mówienie w sposób poniżający pokrzywdzonego wobec innych;
- znieważenie – to zachowanie wyrażające pogardę dla innej osoby;
- uszkodzenie ciała lub spowodowanie rozstroju zdrowia u innej osoby – to spowodowanie zmian w organizmie człowieka utrudniające jego normalne funkcjonowanie;
- posiadanie, sprzedaż, produkowanie, udzielanie innym do użycia narkotyków, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”.

Pamiętaj! Każde zło czynione przez człowieka obraca się przeciwko człowiekowi.